

Što znače boje liturgijske godine u Misi?

Ljubičasta, zelena, crvena, bijela, ružičasta i plava dijele liturgijski kalendar. Svaka boja ističe aspekt života Isusa Krista i vodi prezbiterij i vjernike u otajstvo sakramenata. U slavlju svećenik oblači Krista; On djeluje i govori, ne u svoje ime, nego „u Kristovoj osobi“.

16.09.2024.

Sažetak

1. Koje je značenje boja u misi?

2. Što boje liturgijske godine znače u misi?

- Ljubičasta

- Zelena

- Bijela

- Crvena

.....

1. Koje je značenje boja u misi?

„Tijekom godine [Crkva] razvija cjelokupno Kristovo otajstvo i slavi svetkovine svetaca”[1]. Na taj način kroz godinu prolazimo kroz različite epizode iz života Gospodnjeg i povijesti spasenja. Na tom putu Crkve, boje i oblici liturgijskog ruha očituju ta otajstva koja su prisutna u različitosti liturgijskih vremena[2].

Na svakoj misi Crkva nam daruje boje koje najbolje dočaravaju spasenjska djelovanja Isusa Krista i njegovu sakramentalnu učinkovitost tijekom liturgijske godine. Tako postoji skladno jedinstvo između svega što čini svetu misu: riječi, gesta, djela i predmeta.

Svaka od boja koja se koristi za odjeću na raznim svetkovinama ima točno određeno značenje. Najvažnije su četiri: bijela (Uskrs), zelena (vrijeme kroz godinu), crvena (Cvjetnica, Veliki petak, Duhovi), ljubičasta (Došašće, Korizma, mise za pokojne).

Razmatraj sa svetim Josemarijom

Poštuj i cijeni svetu crkvenu liturgiju i njezine posebne obrede. - Obavljaj ih vjerno. - Zar ne vidiš da je kod nas bijednih ljudi potrebno da čak i ono najveće i najplemenitije dođe preko osjetila? (Put, 522)

U Crkvi otkrivamo Krista, koji je Ljubav naših ljubavi. I moramo svakome željeti ovo zvanje, tu intimnu radost koja opija našu dušu, jasnu slatkoću milosrdnog Srca Isusova. (Ljubiti Crkvu, br. 21)

Živjeti svetu misu je ostati u neprekidnoj molitvi; uvjerite se da je za svakoga od nas ovo osobni susret s Bogom: klanjamo se, slavimo, molimo, zahvaljujemo, iskupljujemo grijehe, čistimo se, osjećamo se jedno u Kristu sa svim kršćanima.

Možda smo se ponekad pitali kako možemo odgovoriti na toliku Božju ljubav; Možda smo htjeli vidjeti jasno izrečen program kršćanskog života. Rješenje je lako, a dostupno je svim vjernicima: s ljubavlju sudjelujte u svetoj misi, naučite u misi odnositi se prema Bogu, jer u ovoj je Žrtvi sadržano sve što Gospodin od nas želi.

Dopustite mi da vas podsjetim na ono što ste promatrali u toliko prilika: razvoj liturgijskih ceremonija. Slijedeći ih korak po korak, vrlo je moguće da će Gospodin učiniti da svaki od nas otkrije u čemu se moramo poboljšati, koje poroke moramo ukloniti, kakav mora biti naš bratski odnos prema svim ljudima. (Susret s Kristom, 88)

Moramo primiti Gospodina u Euharistiji, kako se primaju velikani zemlje, štoviše, još bolje!: s ukrasima, svjetlima, u novim haljinama...

- I ako me pitaš koliko čistoće, koliko svjetla i ukrasa, odgovorit ću ti: čistoća tvojih osjećaja, jednog po jednog; ukrasi tvojih sposobnosti, jedne po jedne; svjetlost čitave tvoje duše. (Kovačnica, 834)

2. Što boje liturgijske godine znače u misi?

Ljubičasta

Ljubičasto liturgijsko ruho koristi se u misama takozvanih “jakih vremena” - došašća i korizme - i za pokojne (usp. IGMR, br. 346). To je zato što je „to diskretna i ozbiljna boja. Simbolizira strogoću, pokoru, duhovno produbljivanje i pripremu.

(...) Ljubičasta se dobiva kombinacijom crvene i plave boje. U ovoj mješavini neki autori vide spoj između crvene boje koja simbolizira ljubav i plave boje koja simbolizira besmrtnost. Drugi vide jedinstvo između neba, koje je predstavljeno plavom bojom, i crvene boje, koja predstavlja zemlju”[3].

U tom smislu, ljubičasta boja u misama za pokojne budi u nama nadnaravno viđenje, blizinu Boga pred stvarnosti smrti. Ujedno, u jakim vremenima, ljubičasta boja

održava prisutnim duh pokore na koji Crkva poziva u tim razdobljima. Međutim, ružičasta se može opcionalno koristiti „u nedjelje *Gaudete* (treća nedjelja došašća) i *Laetare* (četvrta nedjelja korizme) kako bi podsjetila vjernike i pokornike na blizinu Božića i Uskrsa, a time i na prestanak pokore”[4].

Zelena

Zelena se koristi u redovnim misama. Dok se Božić smatra početkom Isusova života, a Uskrs završetkom, redovito vrijeme ne slavi određeno otajstvo, već globalnost Kristova otajstva[5]: njegovo propovijedanje, poniznost, gospodstvo, ljudskost, božanstvo i poslanje. To je vrijeme nakon Božića do korizme i nakon Uskrsa do došašća.

Simbolika zelene boje povezana je sa svijetom prirode i vegetacije, evocirajući ideje o plodnosti, obilju,

ponovnom cvjetanju i snazi (sve povezano s njenim latinskim nazivom viridis, viriditas). Možda odatle potječe njegovo značenje nade[6]. Budući da je boja ovog vremena, liturgija nas poziva da živimo s nadom koja karakterizira ova razdoblja: nadom u dolazak Mesije i nadom u spasonosno uskrsnuće[7].

Bijela

Općenito, bijela se povezuje s mirom, spokojem, čistoćom ili božanskim. Crkva je ovu boju također shvatila kao simbol Božje svetosti, zbog čega u liturgiji mise vidimo bijelu boju u „Oficijima i misama uskrsnog vremena i Rođenja Gospodinova; nadalje, u slavljinama Gospodina - osim njegove muke -, Blažene Djevice Marije, svetih anđela, svetaca koji nisu bili mučenici, u svetkovini Svih svetih (1. studenoga), u svetkovini sv. Ivana Krstitelja (24. lipnja), na

svetkovine svetog Ivana Evangelista (27. prosinca), Katedre svetog Petra (22. veljače) i obraćenja svetog Pavla (25. siječnja)” (Opće upute Rimskog misala (IGMR), br. 346).

U svetkovinama Blažene Djevice, gdje se obično koristi bijela boja, dopuštena je i uporaba nebesko plavih ukrasa jer simboliziraju njezinu čistoću i djevičanstvo. Korištenje ove boje je privilegija koju uživaju Španjolska i hispanske zemlje, dodijeljena 12. veljače 1883. prema dekretu koji je objavila Sveta kongregacija obreda za blagdan Bezgrješnog začeća i njegovu osminu[8]. Trenutačno je ova povlastica sačuvana iako je svedena na svetkovinu Bezgrešnog začeća Marijina (8. prosinca) i subote u kojima se služi ova zavjetna misa[9].

Crvena

Liturgija koristi crvenu boju u misama Duha Svetoga, koji je poput

plamenih jezika sišao na apostole, te za mise muke i mučenika. Mogli bismo reći da izbor boje simbolično evocira oganj Duha Svetoga i krv mučenika[10], a ponajprije Krv Kristovu prolivenu za nas.

Prema Općim uputama Rimskog misala, crveni se ornamenti koriste „na nedjelju muke i Velikog petka, na nedjelju Duhova, u slavljima muke Gospodnje, u slavljima rođendana apostola i evanđelista i u slavljima svetih mučenika” (br. 346). Sve su to prilike u kojima kroz bol i žrtvu razmatramo otajstvo Božje ljubavi prema ljudima.

Razmatraj sa svetim Josemarijom

Sveta umjetnost mora voditi Bogu, mora poštivati svetinje; Naređuje se pobožnosti i odanosti. Mnogo je stoljeća najbolja umjetnost bila religiozna, jer se podvrgavala tom pravilu; jer je Bog spasio, u svemu,

samu prirodu od njezina kraja.

(Pismo br. 3, 22b)

Kako bolje započeti korizmu?

Obnavljamo vjeru, nadu, ljubav. Ovo je izvor duha pokore, želje za očišćenjem. Korizma nije samo prigoda da pojačamo svoje vanjske prakse mrtvljenja: kad bismo mislili da je to samo to, propustili bismo njezin duboki smisao u kršćanskom životu, jer su ti vanjski čini – ponavljam – plod vjere, nade i ljubavi. (Susret s Kristom, 57.)

Prisustvovanjem svetoj misi naučit ćete se odnositi prema svakoj od božanskih osoba: Ocu, koji rađa Sina; Sinu, koji je rođen od Oca; Duhu Svetom koji izlazi od obojice.

Tretirajući bilo koju od tri Osobe, mi tretiramo jednog Boga; a tretirajući troje, Trojstvo, jednako tretiramo jednog jedinstvenog i pravog Boga. Volite misu, djeco moja, volite misu. I pričestite se s gladi, čak i ako ste

promrzli, čak i ako vam osjećaji ne odgovaraju: pričestite se s vjerom, s nadom, gorućom ljubavlju. (Susret s Kristom, 91)

[1] Opće odredbe o liturgijskoj godini i kalendaru, br. 1.

[2] usp. Zaccaria, G., Gutiérrez Martín, J.L. (2016.). Liturgija: un'introduzione. EDUSC.; Opće upute za Rimski misal (GIMR), br. 345.

[3] Papinska liturgija. (2017). Ljubičasti ukrasi. Liturgijski priručnik. Preuzeto 22. lipnja 2022.

[4] Ibid.

[5] usp. Abad Ibáñez, J.A. (1996.) Slavlje kršćanskog otajstva. EUNSA

[6] usp. Piccolo Paci, S. (2008). Storia delle vesti liturgiche. Forma, slika i funkcija, Ancora, Milano, str. 240.

[7] usp. Granda. (2018). Znate li što znače liturgijske boje? Granda umjetničke radionice. Preuzeto 22. lipnja 2022.

[8] usp. Ripoll, J. (2018). Španjolska privilegija plave boje. Liturgija s duhom. Preuzeto 24. lipnja 2022.

[9] usp. Papinska liturgija. (2015). Plavi ukrasi. Liturgijski priručnik. Preuzeto 22. lipnja 2022.

[10] Papinska liturgija. (2017). Crveni ukrasi. The Liturgy Manual, preuzeto 22. lipnja 2022.

Photo: Talleres de Arte Granda

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/hr-hr/article/sto-znace-
boje-liturgijske-godine-u-misi/](https://dev.opusdei.org/hr-hr/article/sto-znace-boje-liturgijske-godine-u-misi/)
(7.08.2025.)